

Juleaften tager Elisabeth og Sakarias på kirkegården for at besøge deres søns grav. Tabet af Johannes har splittet dem, og det er meningen, at de skal gå hver til sit bagefter, men alligevel ender de hjemme hos hende. Elisabeth sætter sig ved klaveret og spiller et stykke af Bach, og det bliver begyndelsen på en højst usædvanlig nat for dem begge.

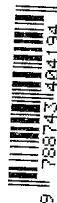
Flugt er en roman om identitet, samhørighed og sorg. En fortælling om forholdet mellem de levende og de døde, som væver forældrenes historie sammen med episoder fra Johannes' liv i en musikalsk prosa, der veksler mellem de tre personers synsvinkler.

FLUGT

9 788743 140419

KR. 269.95
FLUGT

24-03-23
VG. 5920
Vnr. 3045338

Gutkind

Flugt

er oversat fra norsk af Sara Koch efter *Fløkt*

© Carl Frode Tiller

First published by H. Aschehoug & Co. (W. Nygaard) AS, 2021

Published in agreement with Oslo Literary Agency

Denne udgave: © Carl Frode Tiller og Gutkind Forlag A/S, København 2023

1. udgave, 1. oplag, 2023

Omslag: © Aina Griffin

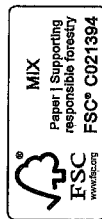
Dansk versionering: Marlene Diemar, Imperiet

Foto: © Lea Meilandt

Sat med Aldus hos Christensen Grafisk

og trykt hos ScandBook EU

ISBN 978-87-434-0419-4

Enhver kopiering fra denne bog må kun ske efter reglerne i lov
om ophavsret af 14. juni 1995 med senere ændringer.

Der citeres fra Rainer Maria Rilkes *Duino elegier*, Gyldendal 1982,
på dansk ved Thorkild Bjørnvig

Gutkind Forlag · Læderstræde 9, 1. · DK-1201 København K
gutkind.dk · gutkindforlag · gutkind_forlag

»Men de levende gør den fejl at de alle skelner for stærkt.
Engle (siger man) véd ofte ikke hvorvidt de vandrer
blandt levende eller døde. Den evige strømning hvirvler
uafbrudt alle aldre med sig igennem begge områder og
den overdøver dem med sin brusen i begge.«

Fra første elegi i *Duino elegierne* af Rainer Maria Rilke

Jeg stod i dørråbningen og så ind i stuen, på mor som sad i den lange røde kjole der løb som blod ned fra klaverbænken og ud på stuegulvet, og på far som sad i et sort jakkesæt og skinnende sorte sko. Mor havde hænderne liggende oven på hinanden i skødet og et glas vin stående på klaveret, lige ved siden af den skinnende bronzebyste, og far havde det ene ben liggende over det andet og et glas cognac i hånden. De sagde ikke noget, de sad bare der, og jeg stod der bare, helt stille. På bordet og i vindueskarmene stod kandelabre med tændte stearinlys, og de varmgule flammer kastede blafrende skygger på væggene. Det knitrede og smældede i brændeovnen. I verandadørens vindue hang julestjernen og lyste, og mellem klaveret og sofaen stod plastikjuletræet mor altid havde nægtet at bruge, men som hun havde taget frem i år, for enkelhedens skyld.

Hvor var det smukt, sagde far.

Tak, sagde mor.

Hvad var det? sagde far.

Bach, sagde mor. Altid Bach.

Det kunne jeg høre, sagde far. Men hvad var det for et stykke?

Det var fra andet bind af Das Wohltemperierte Klavier, sagde hun. Det hele.

Far smilede og nikkede, så tog han en slurk af cognacen, og mor smilede tilbage mens hun rejste sig fra klaverbænken, hun tog vinglasset og drak en lille slurk, og så begyndte hun at gå

hen mod sofaen, og jeg fulgte efter hende, hun gik langsomt, den lange røde kjole strøg langs gulvet, og det så ud som om hun gled gennem stuen, og jeg gled efter, jeg gled helt op i ryggen på hende, og så gik jeg ind i hende, og jeg satte mig ned i sofaen, så hen på Sakarias mens jeg tog endnu en slurk vin.

Du skal ikke være bekymret, Sakarias, sagde jeg, jeg smilede og satte vinglasset på bordet igen. Jeg har ikke tænkt mig at blive fuld.

Han sagde ikke noget, han smilede bare tilbage.

Jeg havde nok tænkt mig at gå tidligt i seng, sagde jeg. Jeg er faktisk lidt træt allerede.

Det er jeg også, sagde han. Jeg må nok snart ringe efter en vogn. Han så ned, så op på mig igen. Men tusind tak for at jeg måtte komme, Elisabet. Det har været en virkelig dejlig juleaften.

Toiletdøren stod på klem, og der lød en lav rislen fra den ødelagte cisterne, ellers var der helt stille.

Jeg så på ham, jeg var lige ved at sige at han bare måtte blive til i morgen, men jeg gjorde det ikke, jeg kunne ikke få mig selv til det, dels fordi jeg var bange for at han ville sige nej, dels fordi jeg ikke var helt sikker på at det var det jeg selv ville.

Han forstod hvad jeg tænkte, jeg kunne se det på ham, på hans smil, det var venligt og trist på samme tid, ligesom overbærende.

Det er jo ikke fordi jeg ikke har lyst, sagde han.

Jeg sank en klump.

Men? sagde jeg.

Jeg ved det ikke, sagde han. Det er måske lidt for tidligt.

Vi behøver jo ikke gå i seng med hinanden, sagde jeg.

Nej, sagde han.

Bare være sammen, sagde jeg.

Han sagde ikke noget, men fastholdt det samme smil.

Jeg lukkede øjnene og rystede på hovedet mens jeg pressede en lille latter frem.

Du godeste, her sidder jeg og trygler dig om at blive og overnatte, sagde jeg.

Det er måske længe siden du har fået noget? sagde han.

Vi så på hinanden, bare et kort øjeblik, og så begyndte vi at le, begge to.

Jeg tog en slurk vin.

Det er det jo, sagde jeg, jeg så på ham igen, ikke som jeg ville have set på ham hvis jeg havde forsøgt at invitere til sex, men på en måde der skulle fortælle at der ikke havde været nogen andre efter vi gik fra hinanden.

Han så på mig og smilede, ventede lidt.

Jeg vil gerne blive til i morgen, Elisabet, sagde han. Hvis du virkelig mener det.

Det gør jeg, sagde jeg.

Vi så hinanden i øjnene, bare et øjeblik, og så så jeg ned.

Vil du ikke spille lidt mere for os før vi går i seng? sagde han.

Det var så dejligt.

Jeg sagde ikke noget, jeg smilede bare og nikkede, og så skænkede jeg lidt mere vin, tog glasset med og gik hen til klaveret, jeg tog en slurk, stillede glasset ved siden af bysten, lagde højre hånd på lænden og strøg kjolen ind mod bagdelen og lårene så den ikke krøllede under mig, og så satte jeg mig på klaverbænken.

Vi du måske spille det stykke Johannes så godt kunne lide? sagde han.

Jeg så på ham, han så mig i øjnene et øjeblik eller to, og

så lukkede han øjnene og smilede mens han rystede lidt på hovedet.

Lad være hvis du ikke vil, sagde han.

Jeg rystede på hovedet.

Det kan jeg godt, sagde jeg.

Vi så på hinanden og smilede, og så fandt jeg nodehæftet frem og bladrede op, jeg løftede bagdelen lidt, trak stolen tættere på klaveret og så sølvsmykket med duen svinge frem og op mod mit ansigt idet jeg bøjede mig forover, for så at lægge sig blødt mod kjolestoffet igen da jeg rettede mig op, jeg lukkede øjnene og sank, der lød et højt smæld inde fra brændeovnen, ellers var der stille, jeg lod der gå et øjeblik, og så tog jeg en dyb indånding, løftede hænderne og sænkede dem ned mod tangenterne, jeg slog den første tone an med tommelfingeren på højre hånd, forsigtigt, blødt, det var som at løsne en fortøjning fra en stolpe på en bådebro, jeg ventede lidt, jeg lod pausen vare, jeg lod pausen udvide musikken, ikke så kort at der ikke kom nerve og dramatik, og ikke så langt at det gik ud over sammenhængen, men lige præcis nok, sådan, og så spillede jeg videre, jeg slap fortøjningen og lod mig glide afsted, langsomt, langsomt, ind i musikken, jeg spillede en brudt treklang i mol, jeg åbnede øjnene og så ned på højre hånd som bevægede sig over tangenterne, som bevægede sig langt dernede, under mig, sidelæns, som en krabbe langs bunden, og så, idet højre hånd vendte tilbage til grundtonen og afsluttede det første motiv, lod jeg venstre hånd komme ind med det samme tema, med comes, ikke tonalt denne gang, men realt, ingen modulation, men en nøjagtig transposition af dux, jeg lukkede øjnene og lod fingrene løbe hen over tangenterne, hurtigere og hurtigere mens jeg vuggede frem og tilbage, jeg begyndte at glide væk, jeg

forsvandt mere og mere ind i musikken, og da jeg var halvvejs i fugaen, tænkte jeg ikke længere på hvad jeg spillede, jeg ville ikke tænke, jeg ville lade hænderne gøre arbejdet, jeg ville have at hænderne skulle føre mig om bag ved og hinsides ordene, jeg ville have at hænderne skulle overraske mig, at de skulle føre mig steder hen jeg aldrig havde været, jeg ville fare vild i spillet, jeg ville forsvinde i mit eget spil, jeg spillede og spillede, og overkroppen vuggede frem og tilbage, som en ortodoks jøde der stod foran grædemuren og bad, og så løsnede tangenterne sig og vendte tilbage til elefanterne på savannen, og træværket løsnede sig og samlede sig i bladtunge egetræer, som ragede op i skoven, og jeg gik ind i skoven, længere og længere, ved siden af og over mig hang løvtunge grene som skælvede let i vinden og kastede flimrende skyggemønstre på stien, og stien var fuld af glatte rødder som snoede sig over og lige under jorden, og den sorte bæk rislede og løb, og den ødelagte cisterne løb og løb, og musikken flød afsted.